

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 23.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 480 Lei

Fél évre ... 240 Lei

Negyed évre ... 120 Lei

Havonta ... 40 Lei

Hirdetések díjszabás szerin
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Politika és orgyilok.

A politikai gyilkosságok száma ismét növekedett. A vértanúk hosszú-hosszu névsorát új nevek teszik változatossá. Még el sem csendesedtek a Daszkaloff volt prágai bolgár követ meggyilkolása körül támadt izgalmak, a táviró már újabb gyilkosságok hírért röptette szét a világra: a görög-albán határon eddig még ismeretlen tettesek meggyilkolták a hivatalosan kiküldött olasz határrendező-bizottság tagjait: Tellini tábornokot, Corti főtörzsorvost, Connati hadnagyot és a bizottság dragománját. A feszült politikai atmoszférába bombaként hatott a szomorú híradás és a gyászos eseményt talán még gyászosabbá teszi az a körülmény, hogy a meggyilkoltak nem is voltak neves politikusok, országok sorsa felett hátrózó államférfiak, hanem csupán kötelességüket teljesítő katonák, akik odamentek, ahová a parancs küldte őket és végezték munkájukat lelkiismeretesen mindaddig, amíg jöttek az orgyilkosok és meg nem akadályozták őket munkájukban.

Az utóbbi esztendőik ugyancsak bővelkedtek a politikai gyilkosságokban. A fanatizmus sok embert megmérgezett és európai hírű államférfiak, vezetésre hivatott elemek úgy kényszeríttek távozni a politika küzdőteréről, hogy beszédes ajkuk örökre elhallgatott, koponyájukban megszünt dolgozni a teremő agy. A német Luxemburg Róza erőszakos halála, majd Erzberger láb alól való eltétele, a mult esztendőben a hatalmas energiájú, nagykonceptiójú Rathenau meggyilkolása, a lengyel köztársasági elemek meggyilkolása, még mindenkinek élénk emlékezetében él. A csehszlovák Rasin, aki hazájának legképzettebb pénzügyminisztere volt, szintén áldozatul esett buzgalmának, a bulgáriai véres eseményekre, Sztambulijcsky erőszakos eltávolítására még mindig borzalommal gondol a művelt világ, majd a hét nagy szenzációja a volt bolgár követ agyonlövése és a legfrissebb szenzáció: az olasz delegáció lemészárlása. Minden politikai gyilkosság újabb állomása az elvakultságnak és a gyűlöletnek és valahogy fájdalommal

lehet csak gondolni arra, hogy a világ, beleértve a művelt nyugati államokat is, nem elég érett még annak megértésére, hogy politikában döntő érv sohasem lehet a revolver, tör. bomba vagy a mérreg.

A reakció és akció régi afformája örök igazság és analizálva a tényeket, még valamilyen magyarázatot is lehetne talán találni a politikai gyilkosságok magyarázatára. Az elnyomatás okozta elkese redettség rendszerint levezető csatornát keres és ilyenkor majdnem mindig ártatlanok esnek áldozatul a fanatizmusnak. Az elszomorító jelenség csupán az, hogy a huszadik században, a felvilágosodottság korában az emberek még mindig a sötét középkor eszközéhez nyulnak és az elvi felfogás közötti különbség eldöntésére a kíméletlenül hideg fegyverhez nyulnak.

Az olasz tisztok meggyilkolása miatt sok ártatlan embernek kell majd szenvednie, mert a minderről híven beszámoló táviró már arról is beszámol, hogy a megsértett Olaszország elégtételt vesz magának és ebben a lépésében

Látogatás

a doorni kastélyban.

Egy bécsi újságíró az elmúlt napokban ellátogatott a doorni kastélyba, hogy közvetlen közelből állapítsa meg, hogyan él a német császár családja, mivel tölti napját és mik az apró kedvteléseit és szórakozásait abban az exkluzív körben, amelybe a sors kényszerítette.

— Vezetőnk, gróf X., — írja — a csodálatosan szép parkon át a rózsakertbe kataluzolt, ahol teljes pompájukban nyitak a virágok. Elvezetett a lugas elé, amely az elhunyt császárné mindemapi jelenőhelyét szolgált. — A parkból megkapó kilátás nyitak a virágzó síkságra. A Kastély azon része, amelyben Hermína hercegnő gyermekei laknak, egészen kicsi, azonban mindenkifelelt pazarul van berendezve. A kis hercegnők fivérükkel a ház előtt játszadoznak. Kedves, gondtalan gyermekek, akik barátságosan üdvözölnek. Bocsánatot kérek, hogy utiruhában látogattam el a parkba, azonban ez egészen feleslegesnek látszik,

nem riad vissza a megtorlástól sem. A mai feszült és ideges hangulatban még nem lehet tudni, hogy a megtorlás milyen irányu és mérvű lesz, de az leszögezhető tény, hogy az orgyilkosok nem érték el céljukat, mert Olaszország a jövőben sokkal erősebb eszközökhöz nyul, hogy az antant által ráruházott feladatot végrehajtsa. —

Az öreg Európa ezzel a legutóbbi eseménnyel nem nagyon büszkélkedhetik a világ előtt. A humanizmus századában, amikor békehimnuszoktól visszhangzik minden emberlakta művelt hely, groteszk ellentétként hat egy-egy újabb elvetemült politikai gyilkosság híre.

Tanácskozás a külföldi kölcsönről.

— Mosoiu beszámol erdélyi utjáról. — A politikai foglyok kicserélése új diák-kongresszus.

Bucurestiből táviratozzák: Bratianu Jonel miniszterelnök táviratilag értesítette a kormány tagjait, hogy szeptember hó 12-ig külföldön marad. Visszaérkezése után beható tárgyalásokat fog folytatni a külföldi kölcsön ügyében. — Szükség esetén Barbu Stirbei herceget Londonba és Párisba küldi a kormány a Bratianu Vintila által megkezdett tárgyalások folytatása végett.

Mosoiu tábornok erdélyi körutját befejezve, visszaérkezett a fővárosba. A legközelebbi miniszter tanácsban fog beszámolni erdélyi tapasztalatairól.

Az Universal szerint a román-magyar politikai foglyok kicserélésének ügyében a tárgyalások a magyar kormány megbízottja és Duca külügyminiszter között minden eredmény nélkül befejeződtek. A közeljövőben a tárgyalásokat folytatni fogják.

Jassyból táviratozzák: A besszarabiai diákok a diák-kongresszus vezetésétől felhatalmazást kaptak egy új kongresszus összehívására. A besszarabiai diákok vezérével a kapott meghatalmazás alapján előkészítik a kongresszust és közölni fogják annak idejét és helyét.

mert a toalettkérdés itt egyáltalában nem játszik szerepet. — A doorni kastély vidéken van, ahol könnyedén és nem tulságos gondal öltözködnek az emberek. A császárné is csak egyszer egy napon, az estebéd alkalmával öltözik estélyi ruhába.

Hollandia nagyon drága ország azok részére, akiknek anyagi viszonyaik rendezetlenek. Kezdetben a császár is nagyon egyszerűen és zánkóztan élt. Nem volt könnyű dolga sem neki, sem környezetének, amely néhány hiúságos hívéből áll. Kis udvara ma is teljesen visszavonultan él ebben a félreeső kastélyban, amelyet általában a doorni háznak neveznek. A jelenlegi udvarmester, aki a legfontosabb hatáskörrel van felruházva, egykori gárdatisztje volt Carolath hercegnek.

Az újságíró ezután a hercegnővel való találkozását beszéli el.

— Egyszerre csak előttem áll a hercegnő, — írja — Alacsony termetű, csinos és szemlátomást mozgékony. Az egyéniségét jellemző melegséggel, szeretettel

tóan köszönt. Alig változott valamit. Mindenesetre szebb lett azonban, szebb, mint aminőnek a fényképeiről ismerjük. Az arca halovány, a tekintete fölényes. Azok közé az egyéniségek közé tartozik, akik arra születtek, hogy szerepet játszanak az életben. Egy nő, aki a saját atmoszféráját mindenüvé elviszi magával. Nagyszerűen ért a gazdasági dolgokhoz is és ha valamire hozzákezd, alaposan, gondosan és hozzáértéssel végzi el a dolgát. Hermína hercegnő, aki nagyszerű anyja is, sohasem bizta gyermekéit dajkára vagy nevelőnőre. Sikertelt is kieszközölnie a kormánytól, hogy minden évben kétszer Szaborbba utazhassék ügyei elintézésére céljából. Azok a hírek, amelyek szerint néha több hónapig is távol van otthonától, valótlanok.

A két idősebb herceg a greizi iskolába jár és csak a három kisebb gyermek lakik Doornban. A hercegnő első férje, Carolath herceg, tudvalevőleg a háboruban súlyosan megsebesült és nem is épült fel többé. A hercegnő maga

Megrágalmazták Klebersberg Kunót.

— „A becsületemet mocsoktalannal akarom elvinni.” — Alaptalan vád a magyar kultuszminiszter ellen. —

Budapestről jelenti tudósítónk: A politikai köröket ismét politikai botrány foglalkoztatja. Ezúttal gróf Klebersberg Kunó kultuszminisztert rágalmazták meg egy ébredő-gyűlésen, hogy unokaöccse részére kivitelet engedélyt szerzett. Az ügyet a nemzetgyűlés tegnapi ülésén szóba hozta az alaptalanul megrágalmazott miniszter. — Elmondotta, hogy több lapban tudósítás jelent meg az Ébredő Magyarok nyolcadik kerületi szervezetének gyűléséről, amelyen egy Kádár Lehel nevezetű egyén a leg-hajmeresztőbb módon egészítette ki a megvesztegetési eseteket. — Majd felolvasta az illető tudósítást, amely a következőket tartalmazta:

— Kádár Lehel az EME VIII. kerületi gyűlésén foglalkozott nagy általánosságban az előzékenységi részvényekkel. — Szóvá tett egy, még a nyilvánosság előtt nem ismert ügyet is. Arról van szó, hogy egy, ma is aktív miniszter unokaöccse önön magát részvénytársasággá alakította és mint egy ilyen, babra kapott kivitelet engedélyt. A vámsorság azonban rájött, hogy az illető bab helyett libamáját szállított ki.

Klebersberg Kunó gróf: Nevet nem mondanak ugyan, de a kulturtámogató elnevezés alatt mindenki órá gondolhat, ez tény. Soha galádul megrágalmazott ember könnyebb helyzetben nem volt, mint ő, mert egy Klebersberg Jenő nevezetű egyént ő soha nem látott

ápolta, ugyyszólván senkit sem engedett a betegágyhoz. Önfeláldozásában annyira ment, hogy másfél esztendeig távol élt a gyermekeiktől, csak hogy beteg férje mellett tartózkodhassék a szanatóriumban. Carolath herceg csaknem egyidőben halt meg a császár néval. A herceg és a hercegnő házassága rendkívül boldog volt és a hercegnő csak nagyon nehezen szánta el magát arra, hogy az ő kedves szabari kastélyát elhagyja, ezt az elragadó hercegi székhelyet, amely egy vadregényes erdőben és egy ősi parkban áll. Bizonyára nagy lelki küzdelmet kellett folytatnia, amíg elszánta magát arra, hogy megválik a szabadságtól. Az a nagy rokonszenv és barátság, amely Vilmos császárhoz fűzte, végül is arra készítette, hogy megossa a császárral doorn magányát. A hercegnőnek azután, amidőn erre a lépésre elszánta magát, már nem került nagy fáradságába, hogy egész Hollandia tiszteletét és rokonszenvét megnyerje a maga részére

nem ismert, nem beszélt és nem is levelezett az illetővel, ilyen nevű ember tőle soha semmit nem kért. Megállapítja, hogy a megtámadtásnak még a legtávolabbi támpontja is hiányzik.

Létay Ernő: Hiszi a miniszter ur, hogy ez tisztességes szándék.

Klebersberg Kunó gróf: Egyáltalában nem hiszem, de lehetnek az országban tisztességes emberek, akik elhiszik ezt a rágalmazást és ő kötelességének tartja a nemzetnek bebizonyítani, hogy becsületes miniszterei vannak. Vass József népiöléti miniszter levelet írt neki tavaly, hogy felesége párt fogoltját nem támogathatja. — Ő akkoriban utánnanézett, megtekintette a levelet, de az aláírás nem volt a feleségeé, minthogy a felesége nem is kérheti senkinek a támogatását. Utasítást adott ki a minisztériumban, hogyha bárki jönne Klebersberg névvel valamilyen ügyben azonnal jelentsék azt neki. De ez még nem minden, a kérdést itt a parlament folyosóján is pertraktálták. Egy politikai barátja figyelmeztette őt az elhangzott vádakra, de ő ugyanazokat mondotta az illetőnek is, amiket most itt kijelent és fölhatalmazta őt, közölje ezeket azokkal, akik erről a dologról beszéltek. Őt tehát ezek ellenére is jónak látták megrágalmazni. Kádár Lehel ellen saj tőpört indított és azt hiszi, hogy el fogja venni a maga méltó büntetését. Itt nem sporádikus jelenségről van szó.

Huszár Károly: Ezek nem panamákat keresnek, hanem azt,

Az újságíró elmondja, hogy közvetlenül előtte a trónörökös és a braunschweigi hercegi párok voltak látogatóban a doorn kastélyban.

Hermína hercegnő egyébként a lehető legmelegebb közösségben él a császár gyermekeivel. Ha látogatók érkeznek a kastélyba, a hercegnő ennek különösképpen örül, mert minden látogató változatosságot hoz a doorn háznak egyébként egyhangú életébe. A hercegnő négy nővére közül kettő osztrák arisztokratának a felesége, egy Stolberg Rosslar herceg neje, a negyedik pedig a tragikus végű wettmari nagyhercegnő. Fivére elvonultan él a greizi kastélyban.

Azok a fényképek, — állapítja meg az újságíró —, amelyik a hercegnőről időközönként a lapokban megjelentek, többnyire egyszerű hamisítványok. Különösen neveltséges ezek közül az, amely „Bucusz Szabortól” aláírással ismeretes. Hermína hercegnő arcvonásait híven tükrözi ugyan vissza ez a kép, az autó azonban, amelyen

hogy, a miniszterek becsületét befeketítették.

Felkiáltások: Ugy, van! Ez az ő módszerük.

Klebersberg Kunó felszólítja mindazokat, akik erről az ügyről beszéltek, ismételjék meg azt a nyilvánosság előtt is, hogy az eljárást megindíthassa. A következő szavakkal fejezi be felszólalását:

— Huszonöt évi állásomban elvesztettem életem derűjét s most azon vagyok, hogy egészségemet is elveszítsen. Egyet azonban mocsoktalannal akarok elvinni innen, a becsületemet.

Klebersberg Kunó grófot beszéde végén minden oldalról zajosan megtapsolták.

Berlini árák.

(Egy font cukor hárommillió márká.)

Berlinből jelenti: A berlini élelmiszerpiacon az árák erős emelkedése észlelhető ismét. — A margarin 900 ezer volt, míg szerdán csak 6—700 ezer márkát fizetnek érte. A vaj 1.4 millióról 1.7 millióra emelkedett fontonként. A zsírt 1.2 millióval jegyezték 4—800 ezer márká helyett, míg a cukor ára 1.8 millióról 2.7 millióra szökött. A kolbászárúk fontjáért több mint két millió márkát fizetnek. A tojás ára 80 ezer márkáról 110 ezerre, a liszt ára 180 ezerről 320 ezerre emelkedett. A gazdaszonyok között nagy a kétségbeesés és felháborodás, mert nyilvánvaló, hogy jórészt az uzsora hajtja fel az árákat. A ruhaárak szintén emelkedtek. Egy kötény ára 3.6 millió, egy női kabát 70 millió, kész női kosztümök a legolcsóbb kivitelben 30—40 millió, férfiruhák

a hercegnő elindul Szaborból, sohasem volt a hercegnőé, a soffőr arca egy idegen ember arca, a kép háttérében levő kastély pedig nem a szabari kastély, hanem valami idegen, ismeretlen uriház. — Hasonlóképpen hamisítvány az a kép is, amely a császári párt az esküvő után ábrázolja. A császárral nem volt alkalma az újságírónak találkozni. Hasztalan várakozott rá. A császárnak ugyanis csak a holland kormány engedélyével szabad látogatásokat fogadnia. Az újságíró végül megállapítja, hogy mindazokból a hírekből, amelyek a császári pár válásáról szólnak, egy szó sem igaz.

— Aki a hercegnőt ismeri, — fejezi be cikkét —, aki látta őt ut otthonában, elragadóan kedves gyermekei körében, érzi, hogy ebben a házban béke és megértés honol és hogy akik ennek a háznak lakói, azok valamennyien jól érzik magukat ebben a meghitt közösségben.

60 millió, gyermekcipők 20 millió, férficipők 30 millió márkás árat értek el.

Ujabb maximálások.

(Drágább lett a szállodai szoba. — Marad a bérkocsi-tarifa.)

A spekulatív törvény intézkedései alapján az árák maximálásának hatásköre ezennel a városi tanácshoz tartozik. Arad város vezetősége tegnap tartotta első maximálói ülést. A tanács az iparkamara által megnevezett négy megbízottal volt kiegészítve. A maximáló határozatok alapján Aradon lényeges változások lépnek életbe a vendéglők, kávéházak és a szállodai szobák áraiban. A városi tanács ármximáló ülése tekintetbe vette az állandóan emelkedő árákat, a szállodai szobák jelenlegi árait szeptember elsejétől kezdve husz százalékkal felemelte s egyben kötelezte a szállodák tulajdonosait, hogy a köztisztviselőknek 75 százalék kedvezményt nyújtsanak. Az ülés foglalkozott a kávéházi árákkal és úgy határozott, hogy a tejes kávé a jelenlegi árában hagyja meg és a tejet poharanként 3 lei 50 banira emeli, a fekete kávé árának maximálását pedig megszüntette. A vendéglők, éttermek áraiban különösebb változás nem történt. Az ülés kizárólag a legfontosabb ételműveket: a levest, főzeléket feltéttel és a tészta árát maximálta, ezeknél az ételművek nál 10 százalékos áremekést engedélyezett. Kötölyezte a kávéházak és vendéglők tulajdonosait, hogy a kiflit, zsemlyét és egyéb péksüteményeket maximális árákon, 1 leuért árassák. Foglalkozott még az ülés a bérkocsisok tarifájának megállapításával is. Két terv merült fel. Az egyik szerint a bérkocsikat három kategóriába osztanák és háromféle díjszabást állapítanak meg. Az első kategóriába a gummikereket kétfogatúak egyenruhás bérkocsissal tartoznának, a második kategóriába bérkocsik gummikerek nélkül és egyenruhás bérkocsissal, a harmadik kategóriába pedig a polgári ruhás kocsis által hajtott rendes egyfogatú bérkocsik tartoznának. A második terv az volt, hogy minden bérkocsit fel kell szerelni rendes órával, amely az időt és nem a taxát mutatja és idő szerint állapítanak meg a bérkocsi tarifáját. A felmerült két terv nem került döntés alá, így a jelenlegi bérkocsitarifa a spekulatív törvény értelmében még harminc napig érvényben maradnak.

Mulatságok

— Népünnepély a Városligetben. Az aradi CFR. (Acsev.) főműhely alkalmazottai és munkásai szeptember 16-án a városligetben nagyszabású szüreti mulatsággal, műkedvelői előadással és bállal egybekötött népiünnepélyt rendez.

Hogy áll a leu?

Augusztus 31-én fizettek 100 lelért:
Aradon:

2.43 svájci francot,
7.87 francia frankot,
15.40 szokot,
8.500 külföldi magyar koronát,
13.000 tényleges magyar koronát,
14.500 belföldi magyar koronát,
31.300 osztrák koronát,
2.000.000 német márkát.

Zürichben 2.50 frankot
Párisban 8.10 frankot
Budapestben 8850—9550 kor.-t
Bécsben 31.800 osztrák koronát
Berlinben 4.900.000 márkát
Newyorkban 47.25 centet.
Londonban 1 font 980 lel.

Ujabb merénylet készült
a Club-kávéház ellen.

(Letartóztatták az Ébredők tisztviselőit.)

Budapestről táviratozzák: Csütörtökön este egy Molnár-utcai orcsómában a rendőrség letartóztalt egy tíz tagú társaságot, amelynek tagjai valamennyien az Ébredő Magyarok Egyesületének tisztviselői. A letartóztatás állítólag azért történt, mert a rendőrséget telefonon értesítették, hogy a Club kávéház ellen újabb merénylet készül. A letartóztatottak érdekében az ébredők vezetősége hiába interveniál, a rendőrség nem hajlandó őket szabadon bocsájtani. A Club-kávéház előtt különben tegnap este fiatal emberek összeverskedtek, akiket a rendőrségre vittek, de kiderült rójuk, hogy semmi közük az állítólagos merényletnek, miután azonban fegyver volt náluk, őrizetbe vették őket. A rendőrségen ma fogják tisztázni ezeket az ügyet.

Budapestről táviratozzák: A tegnap este letartóztatott ébredők kihallgatása folyik. Eddig kiderült, hogy Budapest kerületeiben husz fiatal ember rendszeresen tevékeny állású fiatal embereket mintegy hat hete olyan alakulat létrehozására, amely katonai szervezetnek volna megcélul. Letartóztatottak Hrádó János, Apor Viktor, Nagy Albert, Zsifos János, Nagy Bertalan és Raád Árpád fiatal embereket, akik vallomásukban nem akarnak tudni, hogy valami fegyveres előkészületre tettek volna lépéseket. Az őrizetben levőknél személyi motozást végeztek, azonkívül 24 helyen házkutatást tartottak, amelyben protegáló leveleket, ajánló és összeköttetést jelző és toborzó irásokat foglaltak le. Ujabb előállításokról is történt intézkedés. A befogott fiatal emberek részben az Ébredő Magyarok Egyesületének. Jogtalan toborzással és a társadalmi rend békéltetőbb védelméről szóló törvénybe ütköző büncselekmények elkövetését akarták létrehozni. A nyomozás folyik. Eddig husz embert tartóztatnak le.

Olaszország ultimátuma Görögországhoz

— Nem elég a sajnálkozás. — Tüntetik a görögök ellen. — Athénban nagy az izgalom. —

Rómából táviratozzák: A Stefani távirati iroda közli, hogy az albán határon a görögök által meggyilkolt olasz határőrségi tagok ügyében a görög kormányhoz intézett jegyzékében az olasz kormány az anyagi kártérítésen és a tettesek felelősségrevonásán kívül a legteljesebb erkölcsi elégtételadást követeli. A jegyzéket Montagna athéni követ nyújtotta át Athénban és hangsúlyozta, hogy a jegyzék tartalma az egész olasz nép kívánságait tartalmazza.

Mit követel Olaszország?

A jegyzékben különben a következő követeléseket közli a görög kormánnyal:

1. A sajnálkozás kifejezése mányánál olyan módon, hogy ezt jegyzékbe foglalják és a legfőbb görög katonai méltóságok jelenlétében nyújtják át az olasz királyi követnek. 2. Az athéni katolikus székesegyházban ünnepélyes gyászistentiszteletet kell tartani a görög kormány összes tagjainak jelenlétében. 3. Tiszteletadást kell teljesíteni az olasz lobogó előtt, amelyet a Pireusban forgonyzó görög flottának kell végrehajtani az olasz flotta több egysége előtt. A tiszteletadásnak úgy kell megtörténnie, hogy a felvonuló görög hadihajók 21 salvélovést adnak le és valamennyi olasz nemzeti színű zászlókkal látják el. 4. A legszigorubb vizsgálat végrehajtása a gyilkosság ügyében a görög hatóságok által, amelynek során jelen lesz az olasz katonai attasé is, akinek biztonságát a görög kormánynak kell garantálnia. A vizsgálatnak a nyomozás bevezetésének napjától számítva öt napon belül be kell fejeződnie. 5. Az összes bűnösöket halálra kell ítélni. 6. A jegyzék átnyújtásától számított 5 napon belül 50 millió líra kártérítés fizetendő. 7. A gyilkosság áldozatai előtt amíg Prevezában olasz hajóra helyezik őket, katonai tiszteletadást kell teljesíteni.

Az olasz kormány azt követeli továbbá, hogy Görögországnak rövid időn belül válaszolnia kell.

Komoly a helyzet.

Párisból táviratozzák: Az itteni diplomáciai körök egész érdeklődése az Albániában meggyilkolt olasz delegátusok ügye felé fordul. A külügyi hivatalban igen komolyan tartják a helyzetet, mert Olaszország el van tökéve, hogy nem elégszik meg pusztán Görögország sajnálkozásával. Az itteni olasz nagykövet azt az utasítást kapta, hogy lépjen érintkezésbe a francia kormánnyal. Számitanak azzal, hogy a szövetségesek egyöntetűen fognak eljárni, mivel az olasz missziót a nagykövetek tanácsa bizta meg, hogy megállapítsa Albánia déli határait. A helyzetet komplikálja az a körülmény, hogy Görögországon kívül Albánia is garantálta a meggyilkolt delegátusok személyi biztonságát.

Görögellenes tüntetések.

Triesztből táviratozzák: Tegnap este hét órakor nagy tömeg vonult végig a városban egy görög zászlóval, amelyet a szabadságeteren elégettek. A tüntetők után a régi városba vonultak és bena-

véházba, amelyet teljesen elpusztítottak. Egy görögöt súlyosan bántalmaztak, a többinek sikerült elmenekülni. Görögországot gyalázva vonultak a tüntetők a görög templomhoz és a görög iskolához, néhány görög feliratot hatalmába kerítettek s a tengerbe dobtak. A kivonult karabinierik állították helyre a rendet. A görög konzulátus előtt erős det. A görög konzulátus előtt erős katonai őrség van. A prefektura a nyugalom fenntartására szigorú rendszabályokat léptetett életbe.

Milanóból táviratozzák: A görög konzulátus ellen hatalmas tüntetések voltak. A tüntetők leszakították a konzulátus lobogóját és a görög címet és elégették. Florenzbén is tiltakozó népgyűlést tartottak és szidalmazták Görögországot. Egész Olaszországban rendkívül feszült a hangulat Görögország ellen. Palermóban és Nápolyban hatalmas tüntetések voltak Görögország ellen. A nápolyi görög konzulátus ablakait beverték.

Rómából táviratozzák: Az albán szövetség a Stefani ügynökség útján kinyilatkoztatja, hogy az olasz bizottság meggyilkolásának híre mély megdöbbenést keltett egész Albániában, ahol az áldozatokat az albán nemzeti ügy martírjainak tekintik. A gyilkosságot az albán határtól husz kilométernyire görög területen felgyverzett görög banda követte el. Gyalázatos rágalom tehát az a híresztelés, hogy a bűntudományt albánok követték el.

Izgalom Athénban.

Rómából táviratozzák: A görög kormány Angliához fordult, hogy járjon közbe az olasz kormánnyal az olaszok ultimátumában foglalt követelések enyhítésére, mert azok sértik a görög szuverenitást. Egyben a görög kormány azt kívánja, hogy az ügyet terjesszék a Népszövetség elé elbírálás végett, de az angol kormány ezt a kívánságot határozottan elutasította. Irányadó körök felfogása szerint a görögök vagy teljesítik, vagy visszautasítják az ultimátumot, mert az olasz kormánynak elhatározott szándéka, hogy semmiféle diplomáciai tárgyalásba nem bocsájtkozik és nem kielégítő válaszon esetén foganatosítja az előkészített megtorló intézkedéseket. A Tribuna jelenti, hogy a görög fővárosban nagy az izgalom az olasz jegyzék miatt. A görög kormány hajlandó sajnálkozását kifejezni, kártérítést fizetni és a vizsgálatot a legszigorubbban lefolytatnia görög albán határmegállapító bizottság olasz tagjainak meggyilkolásának ügyében, de a szuverenitást sértő követeléseket semmiképpen sem hajlandó elfogadni.

Meglepetés várható.

Londoni jelentés szerint az olasz követelések visszautasításával a legközelebbi napok nagy meglepetéseket hozhatnak. Politikai körök biztosra veszik, hogy Olaszország megszáll néhány görög szigetet és esetleg blokkiroz-

a világháború kitérőse előtt nyújtottak át a szerb kormánynak és amely közvetlen előidézője volt a világháborúnak. A Tagblatt szerint Olaszország most arra igyekszik, hogy a Földközi tengeren véglegesen kiterjessze és megerősítse uralmi helyzetét.

A nagykövetek tanácsa és a gyilkosság.

Rómából táviratozzák: Az olasz flotta parancsot kapott, hogy gyakorlatozását hagyja abba és álljon készen a Pyreus felé való indulásra. A tengerészeti miniszter a kormány rendelkezése szabadságát félbeszakítva visszaérkezett Rómába. Mussolini miniszterelnök tegnap beható tanácskozásokat folytatott Anglia és Franciaország római meghatalmazottjaival a Görögország ellen foganatosítandó szankcióra vonatkozólag.

Párisból táviratozzák: A nagy követek tanácsa legközelebb foglalkozni fog az albán határmegállapító bizottság olasz tagjainak meggyilkolása ügyével.

A talált kincs.

(Munkások röre egy arany-lelet miatt.)

Debrecenből jelentik: Igen érdekes, már tíz éve huzódó pörrel foglalkozott a debreceni királyi ítélőtábla. 1913-ban Pazonyi Elek mezőpeterdi földbirtokos kastélya udvarát parkiroztatta, közben a munkások 47 aranytallerra bukkantak, amelyek III. Károly és Mária Terézia korából származnak. Papirkoronában az arany értéke meghaladja a 100 millió koronát is. A munkások a talált kincset beszolgáltatták a birtokosnak, aki gazdag jutalmat ígért és ezenfelül a kincs egy részét is odaigértte. A lelet a pénzügyminisztériumba került, ahol 12 darab régészeti értékkel bíró tallért kiválasztottak a Nemzeti Múzeum számára, a többi bit visszaküldték a földbirtokosnak.

A munkások egyharmad részét követelték a leletnek, azon a címen, hogy a fennálló jogszabályok értelmében a talált kincs egyharmada az államé, egyharmada a földtulajdonosé, egyharmada pedig a megtalálóé. — A munkások nem kapták meg a részüket, amire pert indítottak. A háború késleltette a per befejezését. Az első tárgyalás a berettyóújfalusi járásbírószágon folyt le, ahol Pazonyi azzal védekezett a kereset ellen, hogy a kastély már III. Károly idején is az ő családjának birtokában volt s így csak egyedül neki van igénye az aranyra. A berettyóújfalusi járásbírószágon el is utasította a munkásokat. Felelősség folytan került a per a debreceni törvényszék elé, amely a munkásoknak ítélte meg a kincs egyharmadát. — A debreceni királyi ítélőtábla most foglalkozott ezzel az ügyvel és a törvényszék ítéletét helybenhagyva, a munkásoknak ítélte meg a talált kincs egyharmadát, ami 33 millió papirkorona értékű lelet meg.

Radics leveleket irt haza. (A horvát parasztszöveg nem volt Budapesten.)

Zágrábról jelentik: Radics István, az országból történt távozása óta csak most jelentkezett leveleivel, amelyeket pártja hivatalos lapjának küldött. A leveleket, amelyek londoni élményeiről szólnak a *Slobodni Dom* közli legutóbbi számában. Az egyik levélben, amelyet augusztus 21-ikén keltezett többek között a következőket írja Radics:

... Nem voltam Budapesten. Bécsben sem találkoztam Protogerov tábornokkal, akinek nem is tudom pontosan a nevét, Párison sem utaztam keresztül.

Folytatólagosan azt írja, hogy Londonba való megérkezése után, augusztus 16-án teára volt hivatalos egy angol irónőhöz. A társaságában többek között jelen volt a *Times* egyik szerkesztője is, aki arra kérte, hogy francia nyelven fejtsse ki politikai nézetét.

... 19-én egy angol politikushoz voltam hivatalos — írja Radics — aki tíz évvel ezelőtt Horvátországban járt. Ott találkoztam *Please* publicistával, az *Observer* szerkesztőjével és a *Manchester Guardian* munkatársával, valamint egy főrangú hölgygel. Ez olyan szűkebb társaság volt, amelyek tagjai a legintimebb barátságban vannak a szerbekkel, horvátokkal és a szlovénekkel. Érdeklődtek az itteni viszonyok iránt és többek között megkérdezték:

— Mit csirít az önök híres pártiótája, Trumbics?

— En természetesen az igazat mondtam, hogy Trumbics visszavonult a politikától, de teljes lélekkel a horvát nép mellett áll, úgy amint a többi, becsületos, intelligens ember is. Pasicról is beszélgettünk és a társaságnak az volt az egyhangú véleménye, hogy Angliában nagyon elítélik Pasicot magatartása miatt.

Elbeszélés — mint írja — nagy érdeklődést váltott ki a társaságban, ammyira, hogy a háziaszony fia megígérte, hogy megnyitja az utat számára néhány folyóirathoz és egy előadást is rendeztet oly politikusok számára, akik Középeurópa és Balkán kérdéssel foglalkoznak, egy előadást pedig a londoni kereskedelmi kamrában akarták rendezni.

A második levél augusztus 22-ről van keltezve és ebben szintén társaságbeli sikereiről ír.

— Egy diplomata úgy nyilatkozott — írja többek között — hogy Horvátország eléri a Home-ruleját, amint Írország is elérte...

A külföldi lapok egyébként általában foglalkoznak Radics személyével, de már a belgrádi *Korpany* ellenagitációjának a hatása alatt Egy svájci publicistának,

Mire Mórincnak nagyobb cikke jelent meg Radicsról a *Gazette de Lausanne*-ban, amelyben élesen ki kel az ellen, hogy Radics Svájcban akar letelepedni. Zürichi jelentések szerint ugyanis Radics Zürich környékén villát vásárolt, azzal a szándékkal, hogy, egyelőre Svájcban telepedjék le.

Munka „hivatalból.”

(Feljelentés egy aradi köztisztviselő vállalkozó-cég ellen.)

Hoffmann József és társa aradi köztisztviselő vállalkozó ellen az utóbbi időben több feljelentés érkezett az aradi államrendőrséghez amelyek szerint a cég egyik megbízottja mint hatósági közeg felkeresi az aradi háztulajdonosokat és felszólítja őket arra, hogy a köztisztviselő munkálataikat a Hoffmann-céggel végeztessék el. Dacára annak, hogy a legtöbb házban nincs szükség a munkálatok elvégzésére, a cég megbízottjai megjelennek a felszólított háztulajdonosoknál és minden kérdés nélkül „hivatalból” elvégzik a köztisztviselő munkálataikat, amelyekért busás összegeket fizettetnek a háztulajdonosokkal. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást. Érdekes, hogy a cég megbízottja tegnap délelőtt az aradi rendőrség egyik detektívjénél jelentkezett a lakásán, nem tudva azt, hogy detektívvel van dolga és „hivatalból” felszólította a köztisztviselő munkálatoknak a Hoffmann-céggel való elvégzésére. A detektív természetesen leplezte az állhatósági megbízottat és feljelentést tett a Hoffmann-cég ellen. Az eljárás folyik.

Razzia az ócskapiacón.

(Engedély nélkül nem lehet árusítani.)

Arad város vezetősége a napokban határozatot hozott, amely szerint a piacokon kizárólag azok árusíthatnak, akiknek arra hatósági engedélyük van. Ez az intézkedés érthető konsternációt idézett elő az ócskapiacón, ahol az árusítók legnagyobb részének nincs árusítási engedélye. A mai ócskapiacra különösen nagy számmal mentek az árusítók és a vásárlók. Óriási tömeg nyüzsgött a gázgyár előtti poros és sáros telken. A város közönsége az utóbbi időkben különös szeretettel kultiválta az ócskapiacot. Mindenki azt remélte, hogy eredeti Raffael-, Munkácsy- vagy Zichy-képeket vagy meiseni és sevresi porcellánokat vásárolhat. Annál kellemetlenebbül érintette a reménykedőket a hatóság embereinek megjelenése, akik reggel kilenc órakor végigvizsgálták az összes árusítókat, akiknek kilencven százaléka nem volt ellátva árusítási engedéllyel. A hatóság emberei szigorúan kötelezték az árusítókat, hogy szedjék össze sátorfájukat és tudomásukra adták, hogy engedély nélkül többé nem árusíthatnak.

Bethlen genfi utja.

(Szeptember elején lesz döntés a magyar ügyben.)

Budapestről táviratozzák: Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap este a magyar fővárosba érkezett és uszágiroknak kijelentette, hogy szombaton délután utazik Genfibe és máshová nem is szándékozik. Ha Kállay Tibor pénzügyminiszter egészségi állapota megengedi, akkor ő is el fogja kísérni utjában. Ugy, hírlik, hogy a miniszterelnök két miniszter társaságában utazik Svájcba és öt-hat napig fog Genfiben tartózkodni. — A magyar kérdésben szeptember negyedikén és ötödikén lesznek a döntő tárgyalások. Az európai gazdasági politikusok és más mérlegadó körök nagy figyelemmel kísérik a nemzetközi sajtó orgánáinak a kölcsönről szóló fejtegetéseit, amelyek csaknem kivétel nélkül a kölcsön érdekében foglalnak állást. A jóvátételi bizottság most két választás előtt áll. Vagy megmarad májusi határozatának érvényessége mellett és a saját hatáskörében tesz lépéseket, hogy Magyarország tényleg megkaphassa a kölcsönt, vagy pedig az angol—olasz álláspontot elfogadja és elhatározza, hogy az egész ügyet rábizzá a Népszövetségre, felfüggeszti a zálogjorokat és engedélyezi a kölcsön folyósítását.

Bécsből táviratozza tudósítónk: A magyar kölcsön állásáról a legpontosabban informált bécsi helyen, ahova természetesen minden külföldi jelentés és értesülés összefut, a következőket mondják:

— A magyar kölcsön tulajdonképpen már elhatározott dolog és megvalósulása csupán idő kérdése. A külföldi magyar kölcsön létrejöttéhez már csak bizonyos előfeltételek tisztázása kell.

Ez a fordulat, elsősorban a cseh külügyminiszter fellépésének köszönhető. Köztudomású, hogy Benes külügyminiszter néhány héttel ezelőtt — Londonba utazott s egészen megváltozva tért vissza Prágába. Ezen az uton állítólag meggyőződést szerzett afelől hogy Anglia Magyarország mellé állott és londoni hivatalos helyen értésére adták a cseh külügyminiszternek, hogy Magyarországgal szemben meg kell változtatnia politikáját a kölcsön tekintetében.

A sinajai konferencia, amely Benes londoni utazása után ült össze, már dr. Benes módosított politikájának jegyében folyt le. Ezen a konferencián a kisantant elejtette a garanciák nagyrészét, amelyeket addig Magyarországtól a kölcsön fejében kért, így például elhatározták, hogy eltekintenek attól a követeléstől, amely szerint a magyar kölcsön hovatfordítását a kisantant egy megbízottja fogja ellenőrizni.

A legfőbb feltétel, amelyhez a kisantant a kölcsönt köti, az, hogy a hitel nem szabad fegyverkezéssé célokra fordítani, hanem kizárólag a gazdasági újjáépítésre és esetleg reparációkra. A nemzetközi kölcsön folyósítója tulajdonképpen és kizárólag az angol piac, a

mely, a magyar kölcsönösszeget adni fogja, de valószínű, hogy Csehszlovákia részesedni fog benne egy kisebb összeggel, még pedig Anglia nyomására, hogy Anglia mint főhitelező a csehszlovák köztársaság részéről biztosítékot nyerjen abban a tekintetben, hogy Csehszlovákia semmit sem fog Magyarországnak kölcsönadott angol tőke sorsát befolyásolhatná.

Ami a magyar kölcsönt illeti, a kisantant államférfiai megbízták Benes külügyminisztert, hogy lépjen érintkezésbe Bethlen István miniszterelnökkel. Hogy a genfi találkozásnak mi lesz az eredménye, azt nem tudjuk megjósolni, de már most meg lehet állapítani, hogy Csehszlovákia és Magyarország között a megegyezéshez a politikai légkör most kedvezőbb, mint valaha, különösen, ha gróf Bethlen István hivatkozhatni fog Magyarország konszolidált viszonyaira!

Irodalom, művészet

* A színház műsora. Hétfőn: Levendula, A. bérlet. Kedden: Levendula, B. bérlet. Szerdán: Levendula, C. bérlet. Csütörtökön: Fenevad (premier) A. bérlet. Pénteken: Fenevad, B. bérlet. Szombaton: Fenevad, C. bérlet. Vasárnap: Levendula, bérletszünet.

* Szerződtetés. Sipos Zsigmond, az aradi színház volt kiváló drámai művésze Fekete Mihály timisoarai (temesvári) színtársulatához szerződött.

* Déryné — Horváth Mici: Az aradi színtársulat erősen készül a szezonnyitó Levendula operett bemutató előadására. A darab kétfős szereposztásban fog menni, az első előadásnak azonban érdekessége lesz, hogy az igazgatóság, az eddigi tervtől eltérőleg Déryné szerepét Horváth Micinek adta át. Ezzel a változással jár, hogy viszont Camillát Kovács Kató, az új énekesnő fogja kreálni. A Levendula táncait a leleményes Sebestyén Jenő tanítja be. A stílusos, hangulatos, csipkelimom-szerű táncok nagyban emelik az előadás sikerét. Az előadások iránt már eddig akkora érdeklődés nyilvánult meg, hogy a színházi pénztár csak kis számú jegyek felett rendelkezik.

— Az „Unio” művészklub (fészek) holnap, szeptember elsején, szombaton este 9 órakor a Pannonia étterem utcai külön termében rendkívüli közgyűlést tart.

* Szépasszony kocsisa. Még javában folynak a szezonnyitó Levendula próbái és az énekes személyzet máris készül az évad második operett-újdonására, a Szépasszony kocsisára. Ez az operett a budapesti Blaha Lujza-színháznak kasszadarabja, ahol egy év óta van műsoron és az idei szezonnak is megnyitó előadása volt. Az új operettben Horváth Micinek, Balogh Böskének és Kovács Katónak vannak nagyobb szerepei.

* Ifjusági előadások a színházban. A színház igazgatósága nagy körültekintéssel készíti elő az új szezont. Tervbe van véve ugyanis, hogy ebben az évben is lesznek ifjusági előadások és pedig szombat délutánoként. Az első ilyen ifjusági előadásul Othello kerül színre.

— Haladás előadásán délután 6 órakor a Kulturpalotában Lúcsinszky Jolán háromfelvonásos gyermekszínjátékra kerül műsorra a szokásos 10 kísérő számmal.

HIREK.

Trieszt gyászol.

(Meggyilkolt fascista párttitkár.)

Triesztből táviratozzák: Tegnap reggel az itteni prefektúra épülete előtt egy elegánsan öltözött ember megállította Morara fascista párttitkárt és revolveréből ötször rálőtt. Morara menekülni igyekezett, három golyó azonban halálosan érte, összerogyott és nemsokára meghalt. A merénlyöt Sollaroli József személyében letartóztatták. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy tettét boszúból követte el, mert a párttitkár nem szerezte meg neki a megígért soffőrigazolványt. A gyász jeléül Triesztben az összes üzleteket és nyilvános helyiségeket bezárták. A házakról gyászfátyolos olasz trikólorok lengenek. A városban feketeingések őriáratái cirkálnak. A meggyilkolt Morara Mussolini miniszter elnök ifjúkori barátja volt.

— A királyi család Temesvárott. Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk jelenti: Ferdinánd király, Mária királyné, Károly trónörökös és Heléna hercegnő szeptember 22-én érkeznek Timisoarára (Temesvárra), ahol a nemzetközi árukiállítás a király fogja megnyitni. A királyi család a prefektúra első és második részén berendezendő lakásban fog lakni. A magas vendégek három napon keresztül maradnak Temesvárott.

— Kemal pasa bevonul Konstantinápolyba. Konstantinápolyból táviratozzák: Kemal pasa, Konstantinápoly kiűritése után, ide bevonul.

— A nemzetiségi kisebbségek oktatása Magyarországon. Budapestről jelentik: A kultuszminiszter rendelete a kisebbségi iskoláktól megjelent. Azokban a községekben, ahol a kisebbségi tankötelesek száma eléri a negyvenet, a kisebbségi nyelvet megfelelő számú osztályban tanítási nyelvül használhatják. A szülőknek és az önkormányzati szervezetnek szeptember 9-ig nyilatkozniuk kell, mert a rendeleti újításokat már az ideai tanévben megvalósítják.

— Egészségügyi konvenció. Bucurestiből táviratozzák: Az egészségügyi konvenció Lengyelország és Románia között szeptember hó 1-én életbe lép. A legközelebbi időben Jugoszlávia és Románia között is hasonló konvenció jön létre.

— Popovics Sándor lemondott a Jegyintézet elnökségéről. Budapestről táviratozzák: Politikai körökben arról beszélnek, hogy Popovics Sándor, a Jegyintézet elnöke benyújtotta lemondását. Popovics elhatározására azok az alaptalan és vehemens támadások szolgáltattak okot, amelyeket legutóbb jobboldali radikálisok részéről infekták a Jegybank hitelpolitikája ellen. A kormány mindent elkövet, hogy az elnököt lemondó levelének visszavételére bírja, de Popovics el van tökélve, hogy nem marad meg tovább a Jegyintézet élén. Utódjául Lukács László volt miniszterelnököt és Bud János mostani közlelmzési minisztert emlegetik.

— Eladták az Avanti-t. Milanoból táviratozzák: Az olasz szociáldemokraták lapját, az „Avanti“-t egy tőkepénzesekből álló csoport 2 millió 200.000 líráért megvásárolta.

— De Valera — képviselő. Londonból táviratozzák: Az irországi választások a kormány teljes győzelmével befejeződtek. De Valerát megválasztották képviselőnek.

A városok nem kapnak szubvenciót.

— Miért van szükség a városi adókra? — Fizetés-javítás a városi tisztviselőknél. —

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Olarin István városi pénzügyi tanácsossal, aki igen érdekes dolgokat mondott el a szeptember és január elsején életbeléptetendő új adókról.

— Az új közigazgatási törvény értelmében — mondotta a pénzügyi tanácsos — a városoktól az állam feltétlenül megvonja az állami szubvenciót. Azért volt szükség a városi adókra, hogy előre biztosíthatassák fenntartásukat és fejlődésüket. Arad város évenként eddig körülbelül négy millió lei szubvenciót kapott az államtól. — Ez a négy millió csak a legszükségesebb kiadások fedezésére szolgált, de nem tellett arra, hogy a város fejlődését is előmozdítsa. Az Aradon életbeléptetendő új adókkal nemcsak a négy milliót akarjuk pótolni, hanem a város fejlesztése érdekében megfelelő jövedelmet is kell biztosítani. Az adók kivetésénél a leghumánusabban járunk el és elsősorban az adózók anyagi helyzetét vesszük figyelembe. A cégtábla-adó január elsején lép életbe, de ez külön-

— Volt aradi újságíró halála. Megilletődve fogadjuk a gyászírt, amely egy derék újságíró kollégánk halálát jelenti. Fehér Árpád, a volt aradi „Függetlenség“ munkatársa, később a „Szegedi Napló“ szerkesztője és a legutóbbi években a budapesti sajtó kiváló munkása, hirtelen elhunyt. Agyvérzés támadta meg a fiatal, 40 éves embert és ez megölte. A kollégák szeretete kísérte a sírba.

— A magyar vasutasok újabb bérmozgalma. Budapestről táviratozzák: A magyar vasutasok ismét mozgalmat indítanak, ezúttal azonban a törvényes határok keretein belül. Szeptemberben már aranyparitásos fizetést követelnek, mert a folytonosan emelkedő drágaság nem áll arányban a valutáromlással. Követelni fogják a mozdonyvezetők sztrájkja miatt felfüggesztett két vasutasszervezet működésének újból való engedélyezését.

— Szovjet kiviteli társaság Berlinben. Berlinből táviratozzák: A szovjet kormány tízmillió aranyrubel alap tőkével Berlin székhellyel kiviteli részvénytársaságot alapított.

— A gáji iskola-igazgató ügye. Zab Vazul gáji igazgató-tanító ma bentjárt szerkesztőségünkben és igazolta, hogy 32 éves tanítói működése alatt, amit mindvégig Gájban töltött el, sohasem volt ellene fegyelmi eljárás. A tegnapi küldöttséget, amely a tanfelügyelőségen tiltakozott ellene, azzal a fortélyal szervezték, hogy a földosztás miatt kell a tanfelügyelő közbenjárását kérni. A küldöttséget félrevezető szervezők ellen az igazgató-tanító bünvádi feljelentést tett. A gáji igazgató megcáfolta azokat a vádakot, amelyeket a küldöttség állított és igazolta azt, hogy az állítólagos sikketté vert gyermek egy 27 éves fiatalember, aki katonai szolgálót is teljesített.

sebb jövedelmét nem fog jelenteni, mert vakószínű, hogy a kereskedők igyekezni fognak leszedetni a nem román nyelvű cégtáblákat és így a cégtáblaadóból nem nagy összeg folyik be a város pénztárába.

— A legjelentősebb jövedelemre a házbéradóból számít a város. A törvény értelmében a szállodák, éttermek, luxuscikkek árúsításával foglalkozó kereskedők és luxuscikkeket gyártó vállalatok évente 30 százalékos házbéradót fizetnek. Az élelmiszereket, fűszerárakat és nem luxus cikkeket árusító vállalatokra csak 20 százalékos házbéradót vetnek ki. A kormány az állami szubvenció megvonásával megszüntette a tisztviselők fizetéséhez adott hozzájárulásokat is, amelyeket a város vezetőségének kell pótolni, egyben kötelezte a várost, hogy a tisztviselőket legalább is olyan fizetésben részesítse, mint amilyent az állami tisztviselők kapnak. A város vezetőségének az az intenciója, hogyha anyagi körülményei megengedik, a városi tisztviselők lényeges fizetésjavítást fognak kapni.

— Fogyasztási szövetkezet a váriban. A hadügyminisztérium rendeletére a váriban megalakult a tartalékos tisztek, hadi özvegyek és katonai nyugdíjasok fogyasztási szövetkezte. A katonai parancsnokság felhívja az érdekelteket a szövetkezetbe való belépésre, ahol fűszer- és textilárakat kaphatnak előnyös áron. A szövetkezet rakitára, ünnepnapok kivételével, reggel 8—12-ig és délután 2—7 óráig van nyitva.

— Tanonciskolai beiratkozások. Az aradi állami iparos fiú- és leány-, valamint kereskedő tanonciskolákban a beiratkozások szeptember 1-től 14-ig tartanak. Ezen időpontig be nem iratkozottak birságolás alá fognak esni. Az újonnan szerződött tanoncok az utolsó iskolai bizonyítvány, az idősebbek pedig a „Carnetul de controlă“ alapján lesznek megfelelő osztályokba osztva. Felkérem a főnök urakat, hogy 14-ig annál is inkább irassák be tanoncaikat, mert az utólagosan jelentkezettek kérelmeit, a beosztást illetőleg, az igazgatóság nem fogja figyelembe venni. A beiratás alkalmával a következő díjak fizetendők: 50 lei tanszerdij, 5 lei nyomtatvány- és értesítődij, 5 lei ifjusági és tanári könyvtáralapdij, összesen 60 lei. Felmentések iránti román nyelvű bélyegelt kérvények beiratások után az igazgatói irodában nyújtandók be. Az Igazgatóság.

— Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt.-ság szeptember hó 3-ikától kezdve hétköznapokon hivatalos órákat tart nemcsak délután, hanem délutánonként is 3—5 óra között.

— Beiratás a Városi Zeneiskolába. Arad város legrégebb zeneiskolája szeptember hó 1-én nyitja meg az 1923—1924.-i tanévet. Beiratkozás szeptember 1-től 5-ig. Tanítás kezdete szeptember 6-án.

— Agyonlőtte sikkasztó unokaöccsét. Bécsből táviratozzák: Eisler Ottó 54 éves bécsi nagykereskedő ma az irodájában revolverrel agyonlőtte az unokaöccsét, mert az leszámolásakor 30 millió francia frank helyett ugyanennyi osztrák koronát fizetett le.

— Egy híres operaénekeső öngyilkossága. Párisból táviratozzák: Dorska Mária, a párisi Opera Comique világhírű énekesnője ma agyonlőtte magát és meghalt. Az operaénekeső Dupin báró felesége volt. Dorska Mária nemrégiben autóbaleset érte s ennek következtében súlyos idegbeit kapott. Vakószínűleg az volt az öngyilkosságának oka.

— Megjavították a repülés világrekordját. Newyorkból jelentik: Két amerikai repülőtszert a repülés időtartamának világrekordját megjavította. Smith kapitány és Richte hadnagy 37 óra és 15 percet maradtak egyfolytában a levegőben repülőgéppel.

— Legett szalmakazlak. Ma délután négy órakor piros zászló jelezte a város háza tornyán, hogy ismét tűz ütött ki a városban. A tüzet a zimándi vámház mellett jelezték. A tűzoltóság teljes számban vonult ki a helyszínre, de már nem sok dolga akadt, mert egy eldobott gyufától kiulladt két kazal szalma hamarosan a tűz martaléka lett.

— Vizsgálat indítvány Kopinits Jenő büntárs ellen. Budapestről jelentik: Kopinits Jenő száznegyvenmillió sikkasztási ügyéből kifolyólag tudvalevően a rendőrség letartóztatta Darray László nyugalmazott főhadnagyot, akinél mintegy 15 millió koronát találtak meg a sikkasztott pénzből. Az ügyészség most készítette el a vizsgálati indítványt, amelyben Darray ellen a vizsgálat és a vizsgálati fogság elrendelését indítványozza.

— Az aradi úri hölgyek szíves tudomására adom, hogy az új divat tanulmányozási utamról visszatérve, eredeti modell-kopiókat hoztam, melyek hatalmas izlésben változtak. A meglevő és már haldokló divat mellett szabásban, eleganciában, színekben és egészen új vonalakban tűnek fel. A legújabb divatruhákat szavatolás mellett izléses kivitelben készítem. I. Váradi Mihalkovits elsőrendű angol és francia női szabó szalonia Str. Russu Sirianu (Aulich-utca) 20.

— Ablakot üvegez Lészay és Társa üveghomályosító és mintázógyár Str. Crisan (Karolina-u.) 12.

— Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a bélek szabályos működésére. Kopro! az ideális és jóízű csokoládé hashajtó erre a legalkalmasabb.

— Békefi — Szalay zeneintézetben Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 7., II. em., a beiratások megkezdődtek.

— Őszi divatlapok megérkeztek Kelet hírlapirodába.

— Nyilatkozat. Az Aradi Közlöny augusztus huszonnyolcadiki számában foglalkozott azzal az ügygel, amely egy timisoarai (temesvári) gabonakereskedő és Ritter Ármán személyét is befertantotta egy csempészés gyanújába. Ritter Ármán annak a közlésére kért fel, hogy a szállítás idején Budapesten tartózkodott és csak hazaérkezése után értesült arról, hogy a vámhatóságok és a cégtisztviselők között differenciák keletkeztek. Ritter Ármán most fogja kikutatni, hogy tisztviselőit terheli-e valamilyen visszaélés.

Nagymennyiségű férfi és női szövetek, velourok legolcsóbban az

ORIENT divatáruházban

szereshetők be. Boulevardul Regina Maria No. 18. (Salacz-utca) sarok

Lendvai letagadta ceglédi beszédét.

(Egyhanglag felfüggesztették mentelmi jogát.)

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága, mint megirtuk, tegnap délelőtt tárgyalta Ulain Ferenc és Lendvai István mentelmi ügyét, mindkét képviselőnek Cegléden tartott ismeretes és a kormányt, valamint a nemzetgyűlést szenvedélyes hangon bíráló és támadó beszédéből kifolyóan. A bizottság ülésén Podmaniczky Endre báró elnökölt és az ügy előadója gyanánt Mikóvényt Jenő szerepelt. A tanácskozáson megjelentek Héji Imre, Urbán Péter báró, Györki Imre, Horváth Zoltán, Rassay Károly és Szili Tamás. Ulain Ferencet, aki a bizottsági ülésen nem jelent meg, a bizottság vita nélkül kiadta.

Ulain mentelmi jogának felfüggesztése után Lendvai István előadta kifogásait, illetve megjegyzéseit s a többi között kijelentette, hogy nem csodálkozik azon, ha a vele éles harcban álló kormány részéről jött az ellene irányuló támadás, de meglepte őt mégis az a körülmény, hogy eljárást indítottak ellene anélkül, hogy őt magát is meghallgatták volna. — Ezzel szemben illetékesnek fogadták el azoknak az organumoknak a közleményeit, amelyek már politikai állásfoglalásuknál fogva is szemben állnak vele. Ha a kormánnyal szemben mindig éles hangot használnak — mondotta Lendvai — és szájamra gummit sohasem teszek, azért határokat én is ismerek...

Kijelentette továbbá Lendvai, hogy ő sohasem szokott jegyzeteit készíteni beszédeivel s akik azokat hallgatják, vagy olvassák, tudják, hogy éppen közvetlenségében rejlik szavainak érdekessége. Már most leszögezheti, hogy nem is mondotta Cegléden azt, amit a lapok közöltek, nem nevezte a kormányt panamistának, hiszen erre sem oka, sem bizonyítéka nincs, csupán azt mondotta, hogy a Bethlen-kormány nemcsak eltilti maga között a panamistákat, hanem még védi is őket, amikor egyes politikusoknak szemére vetik, hogy feleségeik is résztvesznek a magyar korona megrontásának folyamatában. Beismeri beszédének azt a részét, hogy Ulain vádjai után a kormánynak nincs annyi erkölcsi érzéke, hogy lemondjon.

A bizottság beszédének több in kriminált részét tárta eléje, amelyekre Lendvai nem csekély önhit

tel megjegyezte, hogy „szerénytelenség nélkül elmondhatja magáról, hogy értelmetlenségeket sohasem írni, sem mondani nem szokott”. Itt egyszerűen rendezési hiba történt, mert az ő sajtójának képviselői aznap Kiskunmindszámra mentek Eckhardt Tibor beszámolójára, az ő beszédét pedig senki sem gyorsította, úgy hogy azt csak később rekonstruálták. A maga részéről megállapítja tehát, hogy, őt ellenséges sajtóinformációk alapján üldözik. Lendvai István ezután hivatkozva arra, hogy az ilyen üldözések a mentelmi jog szentségét sértik, kérte, hogy a bizottság ne függeszse fel mentelmi jogát.

A bizottság azonban, amely Lendvai István beszédében a magyar kormány és a nemzetgyűlés határozott megrágalmazását látta fennforogni, vita nélkül egyhanguan felfüggesztette Lendvai István immunitási jogát.

Közgazdaság.

Emelkedett a leu.

Tegnap erős szilárdság uralkodott az erdélyi valutapiacra, amit, mint jeleztük, a francia frank esése idézett elő, mert ezzel kapcsolatosan a leu esését várták. A leu Párisban tényleg alábbértékelődött, azonban Zürichben ennek ellenére ma megjavult a lei és magasabb árát a zárlatnál is megtartotta. A francia frank ma tovább esett és pénzügyi körökben ebből a leu értékcsökkenésére számítanak. Igen valószínű azonban, hogy ez a számítás nem válik be és Páris fog alkalmazkodni Zürichhez a lei értékelésénél. Mert mindenestre furcsa állapot, hogy a márka esése a francia frankon keresztül befolyásolja a leu állását.

Aradi valutaárak. (Augusztus 31.) Francia frank 12.70, svájci frank 41, dollár 229, dinár 2.25, szokol 6.50, márka 0.0001.50, lira 9.80, angol font 1000, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.0030
Kifizetések: Budapest külföldi 85, belföldi 145, Bécs 313, Berlin 0.0000.50, Prága 6.70, Zürich 41.25, Milánó 9.90, London 1035, Páris 12.80, Newyork 229, Belgrád 2.40.

Temesvári valutaárak. (Augusztus 31.) Newyork 228 dollár, London 1040 angol font 1040, Páris 12.90, francia frank 13.50, Zürich 41.25 svájci frank 41, Milánó 9.90, lira 9.75, Prága 6.70, szokol 6.55, Belgrád külföldi 240, belföldi 228,

dinár 2.25, Budapest külföldi 90, belföldi 140, magyar korona 125, Bécs 313.

Bucuresti tőzsdezárlat (Aug. 31.) Kifizetések: Páris 12.70, Berlin 0.0000.80, London 10.23, Newyork 227, Milánó 9.82, Zürich 41.50, Bécs 0.0032.50, Prága 6.78, Bukarest 0.01.50. **Valuták:** Napoleon 780, márka 0.0000.70, léva 1.90, török lira 1.15, angol font 1020, francia frank 12.70, svájci frank 41, lira 9.20, dracima 4, dinár 2.15, dollár 226, lengyel márka 0.0010, osztrák korona 0.0034, magyar korona 0.0075, szokol 6.50.

Zürichi nyitás. (Augusztus 31.) Berlin 0.0000.50, Newyork 554, London 25.19, Páris 31.20, Milánó 23.75, Prága 16.30, Budapest 0.03.12.50, Belgrád 5.95, Bucuresti 2.50, Varsó 0.0023, Bécs 0.0078.

Zürichi zárlat. (Augusztus 31.) Berlin 0.0000.45, Amsterdam 217.90, Newyork 554, London 2520, Páris 31.15, Milánó 23.5750, Prága 16.30, Budapest 0.031250, Belgrád 5.95, Bucuresti 2.50, Varsó 0.00023, Bécs 0.0078, Szófia 5.25.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (Augusztus 31.) Napoleon 68800, Amsterdam 7500—7740, Belgrád 210—218, Berlin 0.0020—40, Bucuresti 88—95, lei 88.50—95.50, London 87000—89400, angol font 87200—896000, Milano 822—857, lira 827—862, Newyork 19100—19700, dollár 19300—19900, Páris 1078—1114, francia frank 1093—1129, Varsó 0.08—9, Prága 568—592, Zürich 3440—3560, Bécs 0.27.20—28.60.

Otszázmillió aranydeviza Ausztriában

(Zimmermann diktátor jelentése.)

Bécsből jelentik: Az Ausztriának adott nemzetközi kölcsön felhasználását Zimmermann volt rotterdami polgármester ellenőrzi. A diktátor nagyon szigorúan teljesíti tisztét. Legutóbbi jelentéséből kitetszőleg Ausztria pénzügyeinek rendezése biztatóan halad előre. Ausztria pénzügyeinek konszolidálását a jelentés szerint a külföldi kölcsön szerencsés elhelyezésének köszöni. Az elhelyezés 312 millió arany korona új tőkét eredményezett. Az egész külföldi kölcsön folyósítva van, kivéve 19 és fél millió aranykoronát, amely összegre nézve hiányzik még a szavatolás, de ez az összeg is legkésőbb ez év végéig rendelkezésre fog állni. A jelentés ugyan nem részletezi, hogy ebből a folyósított összegből mennyi áll még ezidőszent rendezésre, azonban valószínű, hogy 250 millió aranykorona érintetlen. Ehhez járul még a jegy-

bank devizaalapja, amely szintén nem sokkal kevesebb, mint 250 millió aranykorona. — Körülbelül 500 millió aranydeviza fölött rendelkezik tehát ezidőszent Ausztria. Ez az összeg 100 millió aranykoronával nagyobb, mint a mennyi a mostani Ausztria bankjegyforgalma 1914-ben volt. A jelentés adatai Ausztriában nagy megnyugvást keltettek az osztrák korona további sorsára nézve.

Mozi.

Sikoly az északában. Claude Forrere gyönyörű regénye kerül előadásra szombaton és vasárnap az Urániában. A filmregény egy szerény, akarata ellenére férjhez kényszerített asszony küzdelme férje gonoszága ellen; sok szenvedés és megrázódtatás után azé lehet, akit igazán szeret. A megrázóan felépített dráma színeliye a Bosporus partja és Konstantinápoly, a bűbajos keleti mesék világa. Amilyen gyönyörű Claude Forrere 'Aki őt' című regénye, ép olyan szép ez a regény után megcsinált nagyszabású film.

Vadállatok pusztájában címmel nagykonceptiójú állatfilmattrakció kerül bemutatásra szombaton az Apollóban. Az izgalmas dráma rohanó cselekményében nagy szerep jut a vadállatoknak, amelyekkel való küzdelem lebilincseli a néző érdeklődését, amit mutat az is, hogy a pompás fimujdonság a legnagyobb berlini mozgószínházban, az Alhambra Theaterben négy héten át naponta zsúfolt házakat vonzott. A gyönyörű állatfilm négy napot át maradt az Apolló műsorán.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
felel.
Cenzurat:
IOAN NICOL

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közzétettéket nem vállalunk felelősséget.

Ertesítés.

Van szerencsénk a hölgyközönség figyelmét MA megnyitott Kalapszalonnakra felhívni, ahol a legújabb párisi és bécsi modelleket mutatjuk be. Kalapok készítését régi kalapok átalakítását, díszítését és formázását elsőrangú bécsi „directrice” irányítása mellett vállaljuk. 4943.

„MARGARETA” Kalapszalón
Strada Alexandri (Salacz-utca) 1.

Értesítés.

Tisztelettel hozom a t. vásárló közönség tudomására, hogy a volt Glück Károly és Testvére. mérszár-szék vezetését átvettem.

Szíves pártfogást kér:
4937 Glück István.

BAKÁCS MIKSA

angol női divattermék megnyitotta
Arad, Str. Bratianu 13. (Weitzer J.-u.)

Az „ASTRA“ waggon- és motorgyár alkalmazottainak dal- és zenekar-hangversenyyel és legváltozatosabb szórakozá- sokat biztosító programmal egy- bekötött **nagyszabású** **népünnepélye** folyó évi szeptember hó 2-án, vasárnap a **Városligetben.**

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerinti számítjuk.

Minden szó hirdetését ára 1.50 lel.

Vastagabb betűvel 2.- lel.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesztünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ára 10 szóig (5.- lel).

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

ROMÁN, magyar, német nyelvtudással és jegyzői oklevéllel bíró középkorú férfi, bármilyen irodai, vagy más alkalmazást keres helyben. Szíves ajánlatokat Uranus-irodába, főpostával szemben kérem leadni. 13925

MUNKÁSOK ÉS MUNKÁSNÖK, férfi számbanban gyakorlottak, felvételnél Mészáros Adolf, Strada Muresianu (Nádor-utca) 10-12. 4901

FIATAL fűszerkereskedő segéd és egy tanuló fizetéssel felvételnél Ehrenfeld fűszernagykereskedésében. 4919

MINDENES SZAKÁCSNÉ azonnalra felvételnél. Bővebbet Ehrenfeld fűszernagykereskedésében Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér.) 4918

AQUIZITÓRÓK felvételnél. Cim Eccaroda, Str. Eminescu No. 40a) 13960

INTELLIGENS nő házvezetőnőnek, betegápolónak, vagy nagyobb gyermekkehez ajánlkozik. Cim kiadóban. 4935

NEGYVEN ÉV körülülegyes, románul beszélő mindenféle szakácsnő keresek vidékre fiatal házaspárhoz. Spitz, Strada Cloșca (Szent László-utca) 9. 4936

TANULÓLEÁNYOK azonnal felvételnél a „Margareta” kalapszalomban, Strada Alexandri (Salacz-utca) 1. szám. Akik kalapszalomban már voltak, előnyben részesülnek. 4944

IRODISTANÓ gyakorlattal, alkalmazást nyer Kovács Soma Társánál, Arad. 4945

SÜRGŐSEN KERESÉK egy erélyes, tapasztalt, gazdasági akadémiát végzett, komoly, gyakorlattal bíró gazdaságtudó egy nagy, körülbelül 1000 hold szántó és 1000 hold legelőből álló, Braila melletti birtok igazgatására. Felvilágosítást nyújt Major Orezcanu, Strada dr. Kalinderu 6. București. 4941

Vétel és eladás.

VÁSZON-ERNYŐ üzletbejárat fölül, használt, de jókarban, hozzá való teljes vasfelszereléssel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5000

EGY ebédlámpa eladó. Megtekinthető Femina fehérnemű szalonban. Bulev. Regina Maria 21. 4933

ELEGANS utazóbőrönd, ebédlámpa, ágylámpa, éjjeli szekrény, íróasztalok, kis divány 2 székekkel, ezüst retikül, kézimunkák, függönyök, női ruhák, disztárgyak, fehérneműk, stb. eladók. Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. emelet jobbra 1000

PÉNYEZETT, összecukható mosdószekrény, asztal, eladó Bettelheim-ügynökség, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 1-2. I. em. 4950

GRAMMOFON elsőrendű, kitűnő hangú, 60 művész-lemezzel, eladó. Bettelheim-ügynökség, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 1-2. I. em. 4947

FIATAL farkaskutya, nőstény, azonnal eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 13317

ANTIK tárgyakat, díszműveket, kézmunkákat, függönyöket, szőnyegeket, fehérneműt stb. bizományba veszek. Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23. szám) I. emelet jobb. 1000

HEREFEJTŐ, jókarban levő, megvételre kerestetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13317

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elliz-palota.) 11598

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyvkereskedése, 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Telefon 385. 13629

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst dívós munkákat. Vidéki meghívásra kluzunk. Szépművészeti Szalon, Orfűtáy-palota. 13573

KERESÜNK megvételre kis orsó préseket, ugyanott egy Exenter-prés eladó. Ingusz dobozgyár. 4868

NEGY GARNITURA cséplőgép magánjáró és huzátos 6-8 HP. Hoffherr és Máv. gyártmányú eladó. Petru Barlea gépész Siria No. 1063. 4896

HARMINC HP. nyersolaj Bolinder-féle motor eladó. Zimandul-Nou (Zimandufalu) malomban. 14007

HASZNALT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Üzletek.

PIAC közelében egy üzlet berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 4888

SECESIGIUL (Székesuton) jóforgalmu fűszer- és rőfösüzlet, korcsma, más vállalat miatt eladó. Kaufmann Mór Secesigiul (Székesut.) 4940

Fornérgyár és Keményfatermelő R.-T., Arad,

Piața Plevnei (Arpád-tér) 2. Legolcsóbb és legjobb fornérbeszerzési forrás. Vásárol állandóan: Jávör, hárs, kőris, oseresznye, gyertyán és diófáronkőket.

JÖMENETELŰ divatárúüzletemet visszavonulás miatt eladom. Cim Wallinger hirdetőjében. 13318

BORBÉLY és fodrász üzlet teljes berendezéssel, lakással, kerttel, feltűnő olcsó áron eladó és azonnal átvehető. Bettelheim-ügynökség, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 1-2. I. em. 4948

VENDEGLŐ helyben, lakással, nagy gazdasági udvarral, igen olcsón eladó és azonnal átvehető. Bettelheim-ügynökség, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 1-2. I. em. 4949

Lakás.

BELVÁROSI kétszobás lakásomat elcserelném hasonlóval. Cim Wallinger hirdetőjében. 13316

Ingatlan.

MOSOTZY-TELEPEN villaszerű épület azonnal átvehető kétszobás, konyhás, verandás lakással, 840 öles telekkel eladó. Uranus-iroda, főpostával szemben. 13927

Oktatás.

ZONGORAÓRÁT adok elsejétől kezdők és haladóknak. Cim a kiadóban. 4923

NEMET GYORSIRÁSBAN perfekt bécsi levelezőnő esti órákban gyors- és gépirásban oktatást ad. Cime a kiadóhivatalban. 4938

CONSERVATORIUMOT végzett zene-tanárnő hához megy zongoraórát adni. Bővebbet a kiadóban. 4939

Ellátás.

TELJES ELLÁTÁST zongoratanítással, francia és német nyelv oktatással kaphat uri családnál két 12-14 éves fiú, vagy leány tanuló. Cim a kiadóhivatalban. 4873

TELJES ellátást keres urileány. Cimeket Kelet hírlapirodába kér. 14008

Javitást igénylő különböző nagyságú hordó és pinceászrok fa eladó.

Farkas Abrahámnál
Arad. 13317

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csoportokban

kapható a kiadóhivatalban

200 db. gyümölcsfának a termése

a lma, krte, szilva, birsalma a fán **olcsón eladó.**
Érdeklődők forduljanak:
az **ALPHA** vegyészeti gyárhoz
Bulevardul Regele Ferdinand 2. 14008

Cukrászda

kitűnő menetelű, nagyforgalmu utcában, I. r. üzlet villanyerőre berendezve, teljes felszereléssel és berendezéssel **eladó.**
BETTELHEIM -ügynökség, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 1-2. I. em. 4946

Jól bevezetett üzlet

társat keres

80-100.000 Leiel.

Cim: **ECCA**-iroda,
Strada Eminescu No. 40. 13960

Gerichtlich beeideter Buchhalter

fuer eine hiesige Engrosfirma gesucht.

Verlangt: Kenntnis der rumänischen und deutschen sprache in Wort und Schrift; ferner vollkommene Vertrantheit mit der doppelten und amerikanischen Buchhaltung. Agile sebstaendige Kraft mit erstklassigen Referenzen.

Geboten wird: Dauernde Vertranensstelle mit gutem Gehalt. 13317

Ausfuhrliche Offerte unter „Sofort Nr. 339“ in deutscher und rumänischer Sprache an die Administration des Blattes erbeten.

CONCURS.

La Asilul de copii din Arad sunt vacante urmatoarele posturi:

1. post de impegat cl. II-a, cu salar fund. Lei 350.

1. post de copist cu salar fund. Lei 250.

1. post de ingrijitoare de copii salar fund. Lei 200.

2. post de ingrijitoare de copii salar fund. Lei 150.

La salariile de baza se mai adauga accesorile.

Doritorii de a ocupa aceste posturi vor inainta cererile insotite de acte Directiunei Asilului, pana

15. Septemvrie a. c. 4828

Arad, la 25. August 1923.

Director medic sef:
Dr. Kardos.

Figyelem! Női kalapujdonságok! Eredeti gyári árak! Reiner György női divatruhaza
Kérem kirakataimat megtekinteni!
Strada Eminescu (Deák F.-u.) 1. szám